

ที่ รบ ๐๐๑๗.๓/ว ๑๕๗๐๗

ศาลากลางจังหวัดราชบุรี
ถนนอำเภอ รบ ๗๐๐๐๐

๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๑

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับผู้ลงนามและชนิดหนังสือในการเสนอเรื่อง เพื่อนำความกราบบังคมทูลพระกรุณา
เรียน รองผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี หัวหน้าส่วนราชการ หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ นายอำเภอทุกอำเภอ
นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดราชบุรี และนายกเทศมนตรีเมืองทุกแห่ง

อ้างถึง หนังสือจังหวัดราชบุรี ที่ รบ ๐๐๑๗.๓/๑๑๙๒๕ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐

ตามที่จังหวัดราชบุรีได้แจ้งเรื่อง ทบทวนแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับผู้ลงนามและชนิดหนังสือในการ
เสนอเรื่อง เพื่อนำความกราบบังคมทูลพระกรุณา กรณีผู้ลงนามในหนังสือและชนิดของหนังสือของส่วนราชการ
หรือหน่วยงานของรัฐ แจ้งผลการพิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริง หรือแจ้งผลดำเนินการ หรือเสนอข้อมูล
ข้อคิดเห็น เพื่อประกอบพระราชวินิจฉัยหรือพระราชดำริตามที่สำนักกราชเลขาธิการหรือสำนักเลขาธิการ
คณะรัฐมนตรีได้ขอให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานนั้นๆ ดำเนินการ ให้หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงาน
หรือรองหัวหน้าส่วนราชการหรือรองหัวหน้าหน่วยงานที่รักษาราชการแทนของส่วนราชการหรือหน่วยงาน
ของรัฐนั้นๆ แล้วแต่กรณี เป็นผู้ลงนาม โดยให้จัดทำเป็นหนังสือภายนอก นั้น

จังหวัดราชบุรีได้รับแจ้งจากกระทรวงมหาดไทยว่า เนื่องจากขณะนี้ยังมีบางหน่วยงาน
ใช้หนังสือประทับตราแทนการลงชื่อ หรือให้ผู้ปฏิบัติราชการแทนเป็นผู้ลงนามในหนังสือแจ้งผลการพิจารณา
ตรวจสอบข้อเท็จจริง ข้อร้องเรียน หรือแจ้งผลการดำเนินการ หรือเสนอข้อมูลข้อคิดเห็น ให้สำนักเลขาธิการ
คณะรัฐมนตรีเพื่อประกอบพระราชวินิจฉัยหรือพระราชดำริ ซึ่งไม่ต้องด้วยแนวทางปฏิบัติ ดังนั้น จังหวัด
จึงขอให้หน่วยงานถือปฏิบัติตามแนวทางที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีกำหนดไว้โดยเคร่งครัด รายละเอียด
สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.ratchaburi.go.th หัวข้อ “ข่าวบริการ”

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด สำหรับอำเภอให้แจ้งเทศบาลตำบลและ
องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายชยวรุณ ธี)
ผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี

สำนักงานจังหวัด

กลุ่มงานอำนวยการ

โทร. ๐ ๓๒๓๓ ๗๘๙๐

โทรสาร ๐ ๓๒๓๒ ๗๖๕๙

14152

ที่ มท ๐๒๐๑.๒/๑๓๒๕๑

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐ ส.ป. 2561

๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๑

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับผู้ลงนามและชนิดหนังสือในการเสนอเรื่อง เพื่อนำความกราบบังคมทูลพระกรุณา
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

๑๐๘๒
ธนศักดิ์ ๒๕๖๑

อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๐๑.๒/ว ๒๒๐๘ ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๐

๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๘/ว(ท) ๒๒๖๒ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้แจ้งทบทวนแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับผู้ลงนามและชนิดหนังสือในการ
เสนอเรื่องเพื่อนำความกราบบังคมทูลพระกรุณา เพื่อให้ส่วนราชการและหน่วยงานในสังกัดได้ถือปฏิบัติ ตามที่
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีกำหนด รายละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ และ ๒ นั้น

เนื่องจากขณะนี้ยังมีบางหน่วยงาน/บางจังหวัดใช้หนังสือประทับตราแทนการลงชื่อ หรือให้
ผู้ปฏิบัติราชการแทนเป็นผู้ลงนามในหนังสือแจ้งผลการพิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริง ขอร้องเรียน หรือแจ้งผล
การดำเนินการ หรือเสนอข้อมูลข้อคิดเห็น ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อประกอบพระราชวินิจฉัยหรือ
พระราชดำริ ซึ่งไม่ต้องด้วยแนวทางปฏิบัติ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการในเรื่องดังกล่าว เป็นไปด้วยความถูกต้อง
และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน กระทรวงมหาดไทยจึงให้ทุกจังหวัดถือปฏิบัติตามแนวทางที่สำนักเลขาธิการ
คณะรัฐมนตรีกำหนดไว้โดยเคร่งครัด ดังนี้

๑. กรณีขอให้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาตามกฎหมายหรือระเบียบประเพณี ให้รัฐมนตรี
หรือหัวหน้าส่วนราชการระดับปลัดกระทรวงหรือเทียบเท่า หรือรองหัวหน้าส่วนราชการที่รักษาราชการแทน
แล้วแต่กรณี เป็นผู้ลงนามในหนังสือขอให้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาดังกล่าว โดยให้จัดทำเป็นหนังสือ
ภายนอกเท่านั้น

๒. กรณีส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ แจ้งผลการพิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริง หรือแจ้ง
ผลการดำเนินการ หรือเสนอข้อมูลข้อคิดเห็น เพื่อประกอบพระราชวินิจฉัยหรือพระราชดำริตามที่
สำนักเลขาธิการ (ปัจจุบันคือ กรมราชเลขาธิการในพระองค์ สำนักพระราชวัง) หรือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ได้ขอให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานนั้น ๆ ดำเนินการ ให้หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงาน หรือ
รองหัวหน้าส่วนราชการหรือรองหัวหน้าหน่วยงานที่รักษาราชการแทนของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ
นั้น ๆ แล้วแต่กรณี เป็นผู้ลงนาม โดยให้จัดทำเป็นหนังสือภายนอกเท่านั้น

จึงเรียนมาเพื่อทราบและและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด รวมทั้งให้แจ้งส่วนราชการ หน่วยงาน
ในกำกับดูแล อำเภอบุ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายฉัตรชัย พรหมเลิศ)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง

กองกลาง

โทร./โทรสาร. ๐ ๒๒๒๑ ๐๘๒๓ มท.๕๐๓๐๗, ๕๐๓๑๑

ที่ มท ๐๒๐๑.๒/ว.๒๕๖๗

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๕ เมษายน ๒๕๖๐

เรื่อง ทบพทวนแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับผู้ลงนามและชนิดหนังสือในการเสนอเรื่อง เพื่อนำความกราบบังคมทูลพระกรุณา
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๐๑.๒/ว ๘๘๑ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๘/ว(ท) ๒๒๖๒ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือที่ นร ๐๕๐๘/ว(ท) ๑๘๘๖ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๗ แจ้งชักซ้อมแนวทางปฏิบัติในการเสนอเรื่องเพื่อนำความกราบบังคมทูลพระกรุณา ซึ่งกระทรวงมหาดไทย ได้แจ้งให้จังหวัดทราบและถือปฏิบัติตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

บัดนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แจ้งว่าได้หารือร่วมกับสำนักราชเลขาธิการ เพื่อกำหนดแนวทางปฏิบัติในการเสนอเรื่องเพื่อนำความกราบบังคมทูลพระกรุณา กรณีผู้ลงนามในหนังสือและชนิดของหนังสือ เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปในแนวทางเดียวกัน และมีความเหมาะสมยิ่งขึ้น โดยให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. กรณีขอให้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาตามกฎหมายหรือระเบียบประเพณี ให้รัฐมนตรีหรือหัวหน้าส่วนราชการระดับปลัดกระทรวงหรือเทียบเท่า หรือรองหัวหน้าส่วนราชการที่รักษาราชการแทนแล้วแต่กรณี เป็นผู้ลงนามในหนังสือขอให้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาดังกล่าว

๒. กรณีส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ แจ้งผลการพิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริง หรือแจ้งผลการดำเนินการ หรือเสนอข้อมูลข้อคิดเห็น เพื่อประกอบพระราชวินิจฉัยหรือพระราชดำริตามที่สำนักราชเลขาธิการหรือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ขอให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานนั้น ๆ ดำเนินการ ให้หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงาน หรือรองหัวหน้าส่วนราชการหรือรองหัวหน้าหน่วยงานที่รักษาราชการแทนของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐนั้น ๆ แล้วแต่กรณี เป็นผู้ลงนาม

๓. ชนิดของหนังสือตามข้อ ๑ และ ๒ ให้จัดทำเป็นหนังสือภายนอกเท่านั้น
รายละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และขอให้แจ้งส่วนราชการ หน่วยงานอื่นของรัฐ อำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายฤทธิชัย บุญราช)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง

กองกลาง

โทร. / โทรสาร ๐ ๒๒๒๑ ๐๘๒๓ มท.๕๐๓๐๗

กองอำนวยการ สำนักงานปลัดกระทรวง
วันที่ - 7 เม.ย. 2560
เลขรับที่ 1180
เวลา.....

กรมการตำรวจ ม.ร.ท.
วันที่ 1092
4 เม.ย. 2560

สำนักงานรัฐมนตรี
วันที่ 1970
วันที่ 4-เม.ย. 2560
เวลา
กระทรวงมหาดไทย

ม.

พ.ท.

ร.ท.

ที่ นร ๐๕๐๘/ว(ท) ๒๒๖๒

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๓ เมษายน ๒๕๖๐

กระทรวงมหาดไทย
ปลัดกระทรวงมหาดไทย
วันที่ - 7 เม.ย. 2560
เลขรับ 12102
เวลา.....

เรื่อง ขอบทบทวนแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับผู้ลงนามและชนิดหนังสือในการเสนอเรื่อง
เพื่อนำความกราบบังคมทูลพระกรุณา

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๘/ว(ท) ๑๘๘๖ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๗

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือชักซ้อมและกำหนดแนวทางปฏิบัติ
ในการเสนอเรื่องเพื่อนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาเพื่อให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ
ได้ถือปฏิบัติ ตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีและสำนักราชเลขาธิการได้หารือร่วมกัน และเห็นเป็นการ
สมควรทบทวนแนวทางปฏิบัติในการเสนอเรื่องเพื่อนำความกราบบังคมทูลพระกรุณา กรณีผู้ลงนาม
ในหนังสือและชนิดของหนังสือเพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปในแนวทางเดียวกัน และมีความเหมาะสมยิ่งขึ้น
จึงขอให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. กรณีขอให้ นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาตามกฎหมายหรือระเบียบประเพณี
ให้รัฐมนตรีหรือหัวหน้าส่วนราชการระดับปลัดกระทรวงหรือเทียบเท่า หรือรองหัวหน้าส่วนราชการ
ที่รักษาราชการแทน แล้วแต่กรณี เป็นผู้ลงนามในหนังสือขอให้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาดังกล่าว
๒. กรณีส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ แจ้งผลการพิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริง
หรือแจ้งผลการดำเนินการหรือเสนอข้อมูลข้อคิดเห็น เพื่อประกอบพระราชวินิจฉัยหรือพระราชดำริ
ตามที่สำนักราชเลขาธิการหรือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ขอให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานนั้น ๆ
ดำเนินการ ให้หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงาน หรือรองหัวหน้าส่วนราชการหรือรองหัวหน้า
หน่วยงานที่รักษาราชการแทนของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐนั้น ๆ แล้วแต่กรณี เป็นผู้ลงนาม
๓. ชนิดของหนังสือตามข้อ ๑ และ ๒ ให้จัดทำเป็นหนังสือภายนอกเท่านั้น

ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้กราบเรียนนายกรัฐมนตรีทราบแล้ว เห็นชอบให้แจ้งส่วนราชการ
และหน่วยงานของรัฐทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและโปรดแจ้งให้ส่วนราชการและหน่วยงานอื่นของรัฐในกำกับ
ดูแลทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระพงษ์ วงศ์ศิวัชวิลาส)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ที่ มท 0102/ 1790

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย
เพื่อโปรดทราบและดำเนินการ

(นายสันชัย พิมนะวิชช)
หัวหน้ากลุ่มงานบริหาร รักษาการในส่วนหน้า
หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
- 7 เม.ย. 2560

กองอาลักษณ์และเครื่องราชอิสริยาภรณ์

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๔๑๘

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๘๒๒๔

www.soc.go.th

ทน.ก.
จนท. ศิริภรณ์ ๕ เม.ย. ๖๐